अध्याय तिसरा प्रारंभ

॥ श्री गणेशाय नमः ॥
जय जय सच्चिदानंदा श्रीहरी । कृपा करावी लौकरी ।
तुम्ही पदनताच्या वरी । कधीं न कठोर झालात ॥१॥

तूं करुणेचा सागर । तूं दीन जनांचे माहेर ।
तूं भक्तासी साचार । कल्पतरू वा चिंतामणी ॥२॥

ऐसा तुझा अगाध महिमा । संत गाती राघवा रामा ।
दासगणूसी पुरुषोत्तमा । पावा वेळ करूं नका ॥३॥

असो बंकटलाला घरीं । राहाते झाले साक्षात्कारी ।
दीन दुबळयांचे कैवारी । श्रीगजानन महाराज ॥४॥

लांबलांबोनि भक्त येती । समर्थांतें वंदिती ।
मधु तेथें माशा जमती । न लगे करणें आमंत्रण ॥५॥

एके दिनी काय झालें । तें आतां सांगतों वहिलें ।
महाराज होते बसलेले । निजासनीं आनंदांत ॥६॥

ती प्रभातीची होती वेळा । प्राची प्रांत ताम्र झाला ।
पक्षी किलकिलाटाला । करुं लागले वृक्षावर ॥७॥

कुक्कुटाचे होती स्वन । मंदशीत वाहे पवन ।
वृद्ध करिती नामस्मरण । शय्येवरी बैसोनिया ॥८॥

उदयाचलीं नारायण । येऊं पाहे हर्षे करून ।
तेणें तम पलायन । करूं लागला कंदरीसी ॥९॥

परम भाविक सुवासिनी । रत सडासंमार्जनीं ।
वत्स धेनूस पाहोनी । तोडूं लागलीं चऱ्हाटें ॥१०॥

ऐशा त्या रम्य वेळेस । एक साधु शेगांवास ।
येता झाला दर्शनास । श्रीगजानन साधूच्या ॥११॥

तो भिकार गोसावी । मानमान्यता त्याची राहावी ।
कोठोनिया सांगा बरवी । श्रीमंतांच्या मंडळींत ? ॥१२॥

भगवी चिंधी डोक्यास। झोळी वाम बगलेस।
होती एक नेसण्यास। फाटकीसी लंगोटी ॥१३॥

मृगाजिनाचा गुंडाळा। पाठीवरी होता भला।
ऐसा गोसावी बैसला। कोपऱ्यांत एकीकडे ॥१४॥

दर्शनासी भीड फार। होवो लागली साचार।
अशा स्थितीत मिळणार। सवड कशी त्या गोसाव्यास ? ॥१५॥

तो ठायींच बैसोन। करू लागला चिंतन।
म्हणे समर्थांचे चरण। दृष्टि पडणें कठीण मला ॥१६॥

समर्थांचा लौकिक भला। मी काशीत ऐकला।
आवडीनें नवस केला। भांग स्वामींस अर्पिण्याचा ॥१७॥

तो मम हेतु मनांत। जिरून जाया पाहे येथ।
या श्रीमान मंडळींत। माझ्या नवसास कोण पुसे ? ॥१८॥

गांजाचें नांव काढितां। लोक मजला देतील लाथा।
मी तो आलों फेडण्याकरितां। नवस गांजाचा शेगांवीं ॥१९॥

माझ्या नवसाची ती मात। सांगू तरी कवणाप्रत ?।
येथें एकही ना दिसत। प्रेमी या शांभवीचा ॥२०॥

जी वस्तु ज्या आवडे खरी । तिचाच तो नवस करी ।
आणि मानी सर्वतोपरी । हीच वस्तु उत्तम ॥२१॥

ऐसे नाना विचार । गोसावी करी साचार ।
झाला होता परम आतुर । दर्शन घ्याया समर्थांचे ॥२२॥

तें त्याचे मनोगत । जाणते झालें समर्थ ।
बोलतें झालें इतरांप्रत । आणा काशीचा गोसावी ॥२३॥

तो पहा त्या कोपऱ्याला । आहे बिचारा दडून बसला ।
हे ऐकतां आनंद झाला । गोसाव्याला परमावधी ॥२४॥

आणि बोलला मनांत । त्रिकालज्ञ हे खरेच संत ।
मी जें बोललों मनांत । तें सर्व यांनीं जाणलें ॥२५॥

ज्ञानेश्वरींत षष्ठाध्यायीं । जी गोष्ट कथिली पाही ।
कीं स्वर्गलोकीच्या कथा त्याही । समजतात योगीवरा ॥२६॥

त्याचें आलें प्रत्यंतर । मला येथें साचार ।
धन्य धन्य हा साधुवर । त्रिकालज्ञ महात्मा ॥२७॥

न बोलतां माझा नवस । जाणतील हें पुण्य पुरूष ।
त्याचें प्रत्यंतर यावयास । अवधी उरला थोडका ॥२८॥

मंडळींनीं गोसाव्याला । पुढें आणोन उभा केला ।
तो महाराज वदले तयाला । काढ झोळीची पोटळी ॥२९॥

जी तीन महिनेपर्यंत । रक्षण केलीस झोळींत ।
त्या पोटळींचे आज येथ । होवो दे गा पारणें ॥३०॥

गोसावी पदीं लागला । गहिंवर त्यासी दाटला ।
गडबडा लोळूं लागला । बालकापरी स्वामीपुढें ॥३१॥

महाराज म्हणती गोसाव्यास । पुरे आतां उठोन बैस ।
पोटळीच्या बुटीस । काढ बाहेर झोळीच्या ॥३२॥

नवस केलास ते वेळीं । नाहीं लाज वाटली ।
आणि आतां कां ही लाविली । चाळवाचाळवी निरर्थक ॥३३॥

गोसावी होता महाधूर्त । तो बोलला भीत भीत ।
जोडोनिया दोन्हीं हात । ऐसें नम्र वाणीनें ॥३४॥

मी बुटी काढितों । नवस आपुला फेडितों ।
परि मागणें मागतो । एक तें द्या दीनाला ॥३५॥

आठवण माझ्या बुटीची । नित्य राहावी आपणा साची ।
हीच इच्छा मानसींची । आहे ती पूर्ण करा ॥३६॥

तुम्हां बुटीचें प्रयोजन । नाहीं हें मी जाणतो पूर्ण ।
परी बालकाची आठवण । राहाया बुटी स्वीकारा ॥३७॥

भक्त जी जी इच्छा करीत । ती ती ज्ञाता पुरवीत ।
अंजनीचा वृत्तान्त । आणा मनीं आपुल्या ॥३८॥

अंजनी होती वानरी । तिनें प्रार्थिला त्रिपुरारी ।
कीं तुम्हीं यावें माझ्या उदरीं । वानर होऊन शंकरा ॥३९॥

तें हरानें मानिलें । महारुद्र पोटीं आले ।
अंजनीचे पुरविले । मनोरथ चंद्रमौळींनीं ॥४०॥

तेथें शंकराकारण । आड ना आलें वानरपण ।
तेवी माझ्या बुटीची आठवण । राहाया तीतें स्वीकारा ॥४१॥

त्यांतून तुम्ही कर्पूरगौर । साक्षात् आहा शंकर ।
म्हणून बुटीचा अव्हेर । करू नको दयाळा ! ॥४२॥

ज्ञानवल्ली शंकरानें । म्हटलें आहे इजकारणें ।
ही इतरा आणील उणें । परि भूषण तुम्हांला ॥४३॥

महाराज किंचित् घोटाळले । परि अखेर होय म्हणाले ।
माय पुरवी बालकलळे । वेडे-वाकुडे असले जरी ॥४४॥

गोसाव्यानें बुटी काढली । हातावरी घेवोन धुतली ।
चिलमींत घालून पाजिली । पुण्यपुरुषा गजानना ॥४५॥

ऐसा बुटीचा वृत्तान्त । कथिलासे कारणासहित ।
तो आणून ध्यानात । विचार करणें प्रत्येकीं ॥४६॥

कांही दिवस राहोन । गेला गोसावी निघोन ।
आपणां धन्य मानोन । रामेश्वराकारणें ॥४७॥

ऐसी गांजाची पडली प्रथा । ते ठायीं तत्त्वतां ।
परी व्यसनाधीनता । न च आली समर्थातें ॥४८॥

पद्मपत्राचियेपरी । ते अलिप्त होते निर्धारी ।
न ये कोणास त्याची सरी । खरेंच अती थोर ते ॥४९॥

वेदऋचा अस्खलित । उदात्त अनुदात्त स्वरांसहित ।
कधीं म्हणाव्या मुखीं सत्य । कधीं त्याचें नांव नसे ॥५०॥

वेदाक्षरें पडतां श्रवणीं । साशंक व्हावें वैदिकांनी ।
याच एका अनुमानीं । गजानन होते ब्राह्मण ॥५१॥

कधीं गवयासमान । अन्य अन्य रागांतून ।
एकच पदातें गाऊन । दाखवावें निजलीलें ॥५२॥

चंदन चावल बेलकी पतीया । प्रेम भारी या पदा ठाया ।
ते आनंदांत येवोनिया । वरच्यावरी म्हणावें ॥५३॥

कधीं गणगणाचें भजन । कधीं धरावें नुसतें मौन ।
कधीं राहावें पडून । शय्येवरी निचेष्टित ॥५४॥

कधीं वागावें पिशापरी । कधीं भटकावें कांतारीं ।
कधीं शिरावे जाऊन घरीं । एखाद्याच्या अवचीत ॥५५॥

असो त्या शेगांवांत । जानराव देशमुख विख्यात ।
होता त्याचा प्राणान्त । व्हावयाचा समय आला ॥५६॥

व्याधी शरीरी बळावली । शक्ति पार निघून गेली ।
प्रयत्नांची कमाल केली । वैद्यांनी ती आपुल्या ॥५७॥

नाडी पाहोन अखेर । आप्ता कळविला समाचार ।
प्रसंग आहे कठीण फार । नसे आशा वांचण्याची ॥५८॥

आम्ही प्रयत्न केले अती । परी यश ना आलें तिळरती ।
यांना आतां घोंगडयावरती । काढोन ठेवा हेंच बरें ॥५९॥

तें ऐकतां अवघे आप्त । दुःख करिती अत्यंत ।
जानरावा आम्हां प्रत । सोडून तूं जाऊं नको ॥६०॥

तुझ्याप्रीत्यर्थ नवस केले । नाना दैवतालागीं भले ।
परी न कोणी पावले । हाय हाय रे दुर्दैवा ॥६१॥

वैद्यानें टेकिले हात । प्रयत्न झाले कुंठित ।
आतां अखेरच्या यत्नाप्रत । करोन पाहूं एक वेळा ॥६२॥

बंकटलालाचिये घरीं । आहेत एक साक्षात्कारी ।
यांच्या योगें शेगांव नगरी । झाली प्रती पंढरपूर ॥६३॥

साधूनें आणिल्या मनांत । काय एक नाहीं होत ।
सच्चिदानंदबाबाप्रत । ज्ञानेश्वरांनी उठविलें ॥६४॥

त्याचें पाहूं प्रत्यंतर । जा जा कोणी जोडा कर ।
नका करूं रे उगा उशीर । वेळ अंतसमायाची ॥६५॥

तें ऐकोन एक आप्त । आला बंकटसदनाप्रत ।
जानरावाची हकीकत । बंकटलाला कथन केली ॥६६॥

जानराव देशमुखाचा । समय अंतकाळाचा ।
आला आहे जवळी साचा । म्हणून आलों तुम्हांकडे ॥६७॥

महाराजांचें चरणतीर्थ । द्या कृपा करोनी मजप्रत ।
तें तीर्थ नोहे अमृत । होईल वाटे जानरावा ॥६८॥

बंकटलाल म्हणे त्यावरी । ही गोष्ट न माझ्या करीं ।
तुम्ही करावी अत्यादरी । विनवणी आमुच्या वडिलाला ॥६९॥

जसें त्याने सुचविलें । तैसें आप्ते तात्काळ केले ।
भवानीरामा विनविलें । द्याया तीर्थ समर्थांचें ॥७०॥

भवानीराम सज्जन । होता मनाचा दयाळु पूर्ण ।
दुसऱ्याचें दुःख ऐकून । सज्जन तेच विव्हळ होती ॥७१॥

प्याल्यामध्यें भरून पाणी । समर्थांच्या लाविलें चरणीं ।
आणि केली विनवणी । तीर्थ देतो जानरावा ॥७२॥

समर्थें तुकविली मान । तीर्थ पाजिलें नेऊन ।
जानरावाकारण । घरघर घशाची बंद झाली ॥७३॥

हात हालवूं लागला । किंचित् डोळा उघडीला ।
उतार पडूं लागला । तीर्थप्रभावें देशमुखासी ॥७४॥

तो पाहता प्रकार । आनंदले नारीनर ।
सत्पुरुषाचा अधिकार । आला कळून सर्वांसी ॥७५॥

मग औषधी बंद केली । तीर्थी भिस्त ठेविली ।
ज्यायोगें लाभती झाली । आरोग्यता जानरावा ॥७६॥

आठ दिवसांमाझारी। ज्ञानराव झाला पहिल्यापरी।
भवानीरामाचीये घरीं। आला दर्शना समर्थांच्या ॥७७॥

पहा संतांचे चरणतीर्थ। साधनांत झाले अमृत।
संत न ते साक्षात्। देव कलीयुगाचे ॥७८॥

येथें एक ऐसी शंका। उत्थान पावे सहज देखा।
श्रीगजाननासारिखा। संत होता शेगांवी ॥७९॥

मग तो तेथें असतांना। गेले न पाहिजे कोणी जाणा।
यमाजी पंताचीया सदना। परि हाच आहे कुतर्क ॥८०॥

संत मृत्यु ना टाळिती। निसर्गाप्रमाणें वागती।
परि संकटातें वारिती। आगंतुक असल्यास ते ॥८१॥

सच्चिदानंदबाबासी। ज्ञानेशें उठविलें नेवाशासी।
परि ते अखेर आळंदीसी। देह ठेविते झाले हो ॥८२॥

याचें रहस्य इतुकेचि आहे। हें गंडांतर टाळिती पाहे।
तें टाळणें कांहीच नोहे। अशक्य संत पुरुषाला ॥८३॥

मृत्यूचे तीन प्रकार। आहेत जगीं साचार।
त्यांची नांवे क्रमवार। देतो तुम्हा कारणे ॥८४॥

आध्यात्मिक आधिभौतिक। आणि तिसरा तो आधिदैविक।
त्या तिघांमाजी बलिष्ठ देख। आध्यात्मिक मृत्यु असे ॥८५॥

आधिभौतिकाची तयारी। कुपथ्यानें होते खरी।
नाना प्रकारच्या शरीरीं। व्याधि निर्माण होतात ॥८६॥

त्यांचा जोर झाल्यावर। मृत्यु येतो अखेर।
त्या मृत्यूचा परिहार। करितां येतो औषधीनें ॥८७॥

मात्र औषधी देणारा। शास्त्रज्ञ असला पाहिजे पुरा।
औषधीचा पसारा। आहे अवगत जयासी ॥८८॥

ऐसा वैद्य भेटल्यास। आधिभौतिकाचा होय नाश।
तैसे आधिदैविकास। नवस सायास घालविती ॥८९॥

हें गंडांतर रूपाचें। मृत्यु दोन प्रकारचे।
भौतिक आणि दैविक साचे। हे आहेत ख्यात जगीं ॥९०॥

मृत्यु जो कां आध्यात्मिक। तो कवणाच्यानें न टळे देख।
पाहा अर्जुनाचा बालक। कृष्णासमक्ष पडला रणीं ॥९१॥

तैसा जानरावाचा। मृत्यु गंडांतर स्वरुपाचा।
होता तो टाळिला साचा। समर्थतीर्थ देवोनिया ॥९२॥

म्हणजे गंडांतरा कारण । निवारिती साधुचरण ।
तेंच आलें घडोन । शेगांवामाझारीं ॥९३॥

कांहीं मृत्यु नवसांनीं । टाळिता येती या जनीं ।
परी तो नवस श्रद्धेनीं । केला पाहिजे विबुध हो ! ॥९४॥

श्रद्धा पूर्ण असल्यावरी । तीच मृत्यु टाळी खरी ।
श्रद्धाच अवघ्या माझारीं । सर्व बाजूंनी श्रेष्ठ असे ॥९५॥

चरणतीर्थ साधूंचें । तेंही टाळी मृत्यु साचे ।
वरील दोन प्रकारचे । परी तो साधु पाहिजे ॥९६॥

साधू असल्या वेषधारी । ऐसी न होय गोष्ट खरी ।
माती न होय कस्तूरी । हें ध्यानी असूं द्या ॥९७॥

षड्विकार धुतल्याविना । अंगी साधुत्व येईना ।
आणि साधूविण होईना । अघटित कृत्य केव्हांही ॥९८॥

म्हणून बहुरुप्याकारण । जपणे आहे अवश्य जाण ।
उगीच पाहून पिवळेपण । सोनें पितळेस मानूं नका ॥९९॥

गजानन नव्हते वेषधारी । ते पूर्ण साक्षात्कारी ।
म्हणून तीर्थानें झाली बरी । व्याधि जानरावाची ॥१००॥

देशमुख बरा झाल्यावर। भंडारा घातिला थोर।
साधुप्रीत्यर्थ साचार। बंकटलालाचिये घरीं ॥१॥

तीर्थे देशमुख बरा झाला। परी स्वामींशी पेच पडला।
त्यांनी मनासी विचार केला। तो ऐका येणें रितीं ॥२॥

कडकपणा धरल्याविना। ही उपाधी टळेना।
स्वार्थसाधु प्रापंचिकांना। साधुत्वाची चाड नसे ॥३॥

त्या दिवसापासून। आणूं लागलें अवसान।
स्वामी महाराज दयाघन। वरपांगी कडक झाले ॥४॥

हा त्यांचा कडकपणा। असह्य झाला इतरांना।
परी त्यांच्या भक्तांना। कांही न त्याचे वाटलें ॥५॥

जेवीं नरसिंह अवतार। इतरांसी वाटला क्रूर।
परी कयाधूचा कुमार। मुळीं न भ्याला त्या रूपा ॥६॥

वाघीण इतरा भयंकर। परी तिचे जें का असेल पोर।
तें तिच्याच अंगावर। निर्भयपणें क्रीडा करी ॥७॥

असो आता गोष्ट दुसरी। सांगतो मी तुम्हां खरी।
कस्तुरीच्या शेजारी। बसल्या माती मोल पावे ॥८॥

चंदनाचा शेजार । असला थोडा बहुत हिवर ।
वासित होतो साचार । हा न्याय निसर्गाचा ॥९॥

वासित हिवर झालेला । चंदन मानील आपणाला ।
तरी त्याच्या फजितीला । पारावार न राही पुढें ॥११०॥

जेथें ऊंस निपजतो । तेथेंच निवडुंग उगवतो ।
जेथें मोगरा वाढतो । तेथेंच येतो पिंगूळ ॥११॥

जेथें साधु सज्जन । तेथेंच मैंद निर्माण ।
हिरे गारा एकवटून । खाणीमाजी राहाती ॥१२॥

स्थान एक म्हणून । किंमत नाहीं समान ।
तेज हिऱ्याचें हिऱ्यालागून । भूषवी न गारेला ॥१३॥

गार ती गारची राही । पायाखालीं तुडविली जाई ।
ऐसी स्थितिं कधीं न येई । अमोलिक हिऱ्याला ॥१४॥

श्रीगजाननाचे सन्निध । ऐसाच होता एक मैंद ।
संतसेवा हाच मद । अंगीं ज्याच्या भरला असे ॥१५॥

तो सेवा करी वरी वरी । भाव निराळा अंतरीं ।
मिठाई पेढे सावरी । समर्थांच्या नांवावर ॥१६॥

भक्तगणांस ऐसे म्हणे । मी समर्थकृपेचें पोसणें ।
प्रत्येक काम माझ्याविणें । होत नाहीं ये ठायां ॥१७॥

मी कल्याण समर्थांचा । अत्यंत आहे आवडीचा ।
कधीं न खाली जावयाचा । शब्द माझा त्यांच्यापुढे ॥१८॥

चिलीम त्यांची मीच भरी । खाण्यापिण्याची तयारी ।
निजांगें मीच करी । अत्यंत मी आवडीचा ॥१९॥

ऐसें लोकांस सांगतसे । आपला सवरात करीतसे ।
त्या अधमाचें नांव असे । माळी विठोबा घाटोळ ॥१२०॥

महाराज स्वयंमेव शंकर । हा बनला नंदिकेश्वर ।
हमेशा करी गुरगुर । आल्या गेल्या भक्तांवरी ॥२१॥

तें अंतर्ज्ञानांनी । जाणिले सर्व समर्थांनी ।
कौतुक केलें एकें दिनीं । तें ऐका विबुध हो ॥२२॥

परस्थ काहीं मंडळी । शेगांवी दर्शना आली ।
तों मूर्ति होती निजलेली । समर्थांची शय्येवर ॥२३॥

हिय्या कुणाचा होईना । जागे करण्या समर्थांना ।
मंडळींस होती जाणा । त्वरा पुढे जाण्याची ॥२४॥

ते कुजबुज करुं लागले । विठोबाला विनविते झाले ।
विठोबा आम्हां पाहिजे गेलें । येथून आतांच परगांवा ॥२५॥

काम निकडीचें आहे फार । कैसा करावा विचार ।
महाराज तों शय्येवर । असती निद्रिस्त जाहले ॥२६॥

त्यांचे दर्शन घेतल्याविना । आमचा पाय निघेना ।
हें अवघड काम होईना । तुझ्यावांचून ये ठायीं ॥२७॥

तूं समर्थांच्या शिष्यांत । मुख्य धोरणी महाधूर्त ।
तुला आम्ही जोडितों हात । एवढें काम करावें ॥२८॥

ऐशा त्या स्तुतीनीं । विठोबा फुगून गेला मनीं ।
त्यानें जाऊन तत्क्षणीं । महाराजांसी उठविलें ॥२९॥

मंडळींचे काम झालें । परी संकट ओढवलें ।
घाटोळ विठोबावरी भले । कर्म जैसें तैसें फल ॥१३०॥

समर्थांच्या हातीं काठी । एक होती भली मोठी ।
तीच त्यांनी घातली पाठीं । त्या विठोबा माळयाच्या ॥३१॥

म्हणती बेटा माजून गेला । आपुली स्थिति विसरला ।
या लुच्च्याने आरंभीला । उघड उघड व्यापार कीं ॥३२॥

मला लावितों उपाधी। घंटे आणून बांधितो मठीं।
घुमारे घाली कधीं कधीं। ऐसा अती नीच हा ॥३३॥

त्या घुमऱ्याचें बक्षीस। घे मी देतों तुला खास।
तुजवरी केल्या कृपेस। होईन प्रभूचा अपराधी ॥३४॥

सोमला साखर मानूं नये। विषा जवळ करूं नये।
तस्करासी लेखूं नये। निज कंठीचा ताईत ॥३५॥

ऐशा रीतीं ठोकला। छडयाखालीं घाटोळाला।
विठोबा तो पळाला। पुनः न आला मागुती ॥३६॥

खरे जे कां असती संत। ते ते ऐसेंच करितात।
ढोंगी मात्र जातात। अशाचिया करांमध्ये ॥३७॥

म्हणजे अधिकारावांचून। ढोंगी बैसती होऊन।
संत, नादी लावण्या जन। ऐसे प्रकार किती तरी ॥३८॥

मतलबी त्यांना साथ देती। उदो उदो त्यांचा करिती।
भलभलते सांगताती। साक्षात्कार ढोंग्यांचे ॥३९॥

तेणे दोघांचें काम होई। अपार पैसा मिळविला जाई।
परी ही प्रथा बरी नाही। समाज जाईल रसातळा ॥१४०॥

खरे जे कां असती संत । ईश्वराचे निःसीम भक्त ।
त्यांना न मुळी आवडत । सान्निध्य त्या षंढांचें ॥४१॥

पतिव्रतेसी शेजार । कसबिणीचा कां पटणार ? ।
सोन्याप्रती अलंकार । काय शोभती कथलाचे ? ॥४२॥

संत शठातें राखिती । परी न त्याला महत्त्व देती ।
ती जगांतील एक व्यक्ति । कृतकर्म भोगण्या आली असे ॥४३॥

ऐसें मानसीं समजून । त्याविषयीं धरिती मौन ।
जेवीं निवडुंगालागून । स्थान भूमी देते हो ॥४४॥

मोगरा, निवडुंग आणि शेर । हीं जमीनींची लेकरं ।
परि किंमतीचा प्रकार । निरनिराळा तो तिघांचा ॥४५॥

मोगऱ्याचें संरक्षण । करिती निवडुंगाचें दहन ।
चिलटांसाठी बांधून । शेर ठेविती दारावरी ॥४६॥

तेवीं संत भूमिवरी । रक्षण अवघ्यांचे करिती जरी ।
किंमतीमाजीं ठेविती परी । गुणांप्रमाणे भेद पाहा ॥४७॥

नशीब विठोबा घाटोळाचें । अति खडतर होतें साचें ।
पाय लाभून साधूचें । दैवें दूर झालें कीं ॥४८॥

जरी तो ना ढोंग करिता । तरी योग्यतेप्रती चढता ।
संतांची ती योग्यता । त्यानें मुळीं ना जाणिलीं ॥४९॥

कल्पवृक्षाच्या तळवटीं । बसून इच्छिली गारगोटी ।
वा मागितली करवंटी । कामधेनूपासून ॥१५०॥

ऐसें न कोणी करावें । संतापासीं राहून बरवें ।
तेथें विचारा ठेवावें । अहर्निशीं जागृत ॥५१॥

हा दासगणूविरचित । श्रीगजाननविजय ग्रंथ ।
तारक होवो भवाब्धींत । अवघ्या भाविकांकारणें ॥१५२॥

शुभं भवतु ॥ श्रीहरिहरार्पणमस्तु ॥
॥ इति श्री गजानन विजय ग्रंथस्य तृतीयोऽध्यायः ॥

@@@@@